

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ
เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวีรวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

เสกสรรค์ สัมฤทธิ์

โรงเรียนวีรวัฒน์โยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนา
 คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาสุรินทร์

ผู้วิจัย เสกสรรค์ สัมฤทธิ์

ปีที่ทำวิจัย ปีการศึกษา 2566 -2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ วิธีการดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็น ข้อมูลพื้นฐานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยการใช้แบบสอบถาม ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็น จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง ครูผู้สอน จำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 124 คน ด้วย และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 1 (ร่าง) รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนา

คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 5 กลยุทธ์ (10 โครงการ) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนชุมชน และผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนชุมชน ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชน จำนวน 30 คน ครูผู้สอน และผู้เรียนได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejci and Morgan และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 120 คน และผู้เรียน จำนวน 580 คน ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) แบบประเมินความคิดเห็น และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่ต้องการ และระดับความต้องการจำเป็น เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และสภาพที่ต้องการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 5 กลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ 2) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนา

คุณภาพกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้แก่ องค์ประกอบ ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ มี 2 ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ 2) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการสนับสนุนทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ มี 2 ตัวชี้วัดและ 2 โครงการ 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ 5) ด้านการพัฒนาระบบการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ มี 2 ตัวชี้วัด และ 2 โครงการ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเหมาะสมของกลุ่มผู้ใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้บริหารและครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชน ที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 10 โครงการ ผลการทดลอง พบว่า ผลสำเร็จของผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้ง 10 โครงการ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า

4.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนหลังการทดลองรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 รางวัลที่ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษาได้รับหลังการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียนฯ รวมทั้งสิ้น 74 รางวัล โดยผ่านเกณฑ์ประเมินที่กำหนดไว้จำนวนผลงานไม่น้อยกว่า 20 ผลงาน โดยใช้จำนวนผลงานปีการศึกษา 2566 เป็นเกณฑ์ ซึ่งมีผลงานเพิ่มขึ้นจากเดิม 25 ผลงาน จึงสรุปได้ว่าผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.3 ผลการศึกษากการประเมินตนเองของผู้เรียนที่ร่วมโครงการประเมินกลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 พบว่า ผลการประเมินตนเองของผู้เรียนเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนที่ร่วมโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฯ ผลการประเมินด้านคุณภาพของผู้เรียน และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4.4 ผลการศึกษาคความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามกลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 5 ของผู้บริหารและครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้แทนชุมชนและผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานตามโครงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบ/กลยุทธ์/งานวิชาการ/คุณภาพผู้เรียน

Research title : Participatory Administration Model Using Academic Administration
Strategies to Develop Students' Quality at Weerawatyothin
School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area

Researcher : Mr. Seksunt Sumrith

Year : 2023-2024

Abstract

This research aimed: 1) to study the current situations, desired situations, and levels of necessity of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area; 2) to create the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area; 3) to trial the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area; and 4) to assess the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area. The research methods comprised the 4 following steps. Step 1: Studying the current situations, desired situations, and levels of necessity used basic data, relevant documents and researches, for creating the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area, by using the questionnaire to study the current situations, desired situations and levels of necessity from the sampling groups of school administrators and teachers, consisting of 4 school administrators by purposive sampling and 120 teachers, with a total of 124 persons; and studied the relevant documents and researches by using the content analysis. Step 2: Drafting the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary

Education Service Area used the data analysis and synthesis from the Step 1; then, the draft of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area was assessed by group discussion of 9 educational experts for propriety, feasibility and utility; besides, the propriety of the manual of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality was assessed by 5 educational experts. Step 3: Trialing the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area comprised 5 strategies (10 projects), which the informants were school administrators, teachers, committees of basic education school board, community representatives and students. These school administrators, committees of basic education school board and community representatives were sampled by purposive sampling, comprising 4 school administrators, and 30 committees of basic education school board and community representatives. Besides, teachers and students were sampled using the table of Krejci and Morgan with stratified sampling, comprising 120 teachers and 580 students. Step 4: Assessing the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area used the tools for collecting the data as the need assessment form, opinion assessment form, and satisfaction form. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation and content analysis.

Research results were found as the followings.

1. The results of the study of the current situations, desired situations, and levels of necessity of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area were found that the overall current situation was at low level, and the overall desired situation was at highest level. The guidelines to develop the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin

Province, Surin Secondary Education Service Area comprised 5 strategies: 1) the development of qualitative administration system; 2) the development and usage of educational technologies by cooperating among educational institutions and communities for supporting resources and learning sources; 3) the development of the qualities of teachers and students; 4) the development of the qualities of supervision, monitoring and evaluating activities; and 5) the development of the assessment system of administration model.

2. The results of the creation of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area were composed of 5 components: 1) the development of qualitative administration system comprising 2 indicators and 2 projects; 2) the development and usage of educational technologies by cooperating among educational institutions and communities for supporting resources and learning sources comprising 2 indicators and 2 projects; 3) the development of the qualities of teachers and students comprising 2 indicators and 2 projects; 4) the development of the qualities of supervision, monitoring and evaluating activities comprising 2 indicators and 2 projects; and 5) the development of the assessment system of administration model comprising 2 indicators and 2 projects. The assessment results of propriety and feasibility of the model were overall at highest level, and the assessment result of propriety of the manual was overall at highest level.

3. The results of the trial the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area were found that the school administrators and teachers, the committees of basic education school board and the community representatives reflecting the implementation of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area with the total of 10 projects were successful in overall at high level.

4. The results of the assessment of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin

School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area were found as the followings.

4.1 The comparison results of students' opinions after trialing the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area were averaged at high level, which was higher than the average value before using the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality with statistically significant level at 0.05.

4.2 Prizes of students, teachers, school administrators and schools were awarded after using the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality with a total of 74 prizes, which were passed the criteria of 20 prizes. The prizes were 25 more when compared to the prize quantity in 2023, which can be concluded that this was passed the criteria.

4.3 The results of self-assessment of students who participated in the assessment project in the Strategies 1 and 5 were found that the students' quality participating in the trial project of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality including the learning management process was overall at high level.

4.4 The results of satisfaction in implementation of participants in using the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area according to the Strategies 1 and 5 of the school administrators and teachers, the committees of basic education school board, the community representatives, and the students, were satisfied in the implementation results according to the trial of the participatory administration model using academic administration strategies to develop students' quality at Weerawatyothin School, Surin Province, Surin Secondary Education Service Area in overall at high level.

Keywords : Model/Strategies/Academic/Student's Quality